

POSTANOWIENIE

Dnia 4 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa I. W.

przeciwko Z. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 sierpnia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego we [...].

z dnia 9 listopada 2018 r., sygn. akt [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza na rzecz powoda od pozwanego kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie

przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Powołanie we wniosku przesłanki określonej w punkcie drugim wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.).

Dla skutecznego natomiast powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Argumentacja pozwanego powołana w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie prowadzi do przyjęcia, że przedstawiony problem stanowi istotne zagadnienie prawne, a więc zagadnienie prawne cechujące się nowością i dotychczas niewyjaśnione. Jak przyznaje sam skarżący ani w orzecznictwie ani w doktrynie nie ma wątpliwości, że sąd cywilny może samodzielnie ustalić, na potrzeby prowadzonego postępowania, że doszło do popełnienia przestępstwa przez stronę postępowania. Nie ma także wątpliwości, że niezgłoszenie przez członków zarządu wniosku o upadłość zadłużonej spółki w czasie właściwym określonym w art. 299 k.s.h. może być kwalifikowane jako występki określony w art. 586 k.s.h. Sąd Najwyższy wskazał, że sąd rozpoznający sprawę może na podstawie zebranego materiału faktycznego ocenić zachowanie pozwanego w tym zakresie jako zachowanie noszące znamiona przestępstwa, gdy powstaje kwestia prawnej kwalifikacji takiego zachowania jako zdarzenia istotnego dla określenia biegu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody. Przestępstwo określone w art. 586 k.s.h. jest przestępstwem trwałym, którego

strona przedmiotowa polega jedynie na zaniechaniu podjęcia czynności - niezgłoszeniu wniosku o upadłość, do znamion tego przestępstwa nie należy skutek w postaci szkody. Można je popełnić z winy umyślnej w zamiarze bezpośrednim lub ewentualnym. Sąd cywilny powinien uwzględnić przepisy prawa karnego materialnego, w tym dotyczące zamiaru sprawcy, rodzaju winy i jej stopnia (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2012 r., III CSK 238/11, OSNC-ZD 2013 r., nr 3, poz. 56, z dnia 24 lipca 2014 r., II CSK 582/13, OSNC-ZD 2015 r., nr 4, poz. 60, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 441/14, OSNC 2016 r., nr 3, poz. 38, z dnia 12 kwietnia 2012 r., II CSK 390/11, nie publ.). Z tego stanowiska jasno wynika, że sąd cywilny ma zastosować przepisy prawa karnego materialnego w celu ustalenia podmiotowych i przedmiotowych cech przestępstwa określonego w art. 586 k.s.h. Nie ma zatem potrzeby ponownego wyjaśniania wskazanej przez pozwanego kwestii ani w formie istotnego zagadnienia prawnego ani w formie wykładni przepisów prawa.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Szczegółowa analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi wskazana przesłanka, bo skoro przestępstwo z art. 586 k.s.h. jest przestępstwem trwałym, to również trwało po dniu 1 października 2003 r. a więc po wejściu w życie ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe. Brak podstaw do stwierdzenia, że nastąpiły uchybienia przepisom postępowania o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego

orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 2 ust. 6, § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2018 r., poz. 265).